

**Програм научноистраживачког рада
на Факултету за примењену екологију Футура
за период 2024–2029. године**

Београд, 2024. година

Факултет за примењену екологију „ФУТУРА“ је акредитован као научноистраживачка институција решењем Националног савета за научни и технолошки развој број 660-01-00021/2018-14/1 од 27.06.2018. године за обављање научноистраживачке делатности у областима природно-математичких и друштвених наука. Програм Научноистраживачког рада Факултета за примењену екологију „ФУТУРА“ у складу је са Законом о науци и истраживањима („Сл. гласник РС”, бр. 49/2019), Законом о фонду за науку Републике Србије (“Сл. гласник РС”, бр. 95/2018), Законом о иновационој делатности (“Сл. гласник РС”, бр. 129/2021), Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године „Моћ знања” (“Сл. гласник РС”, бр. 10/2021) и другим стратешким документима.

На Факултету за примењу екологију „ФУТУРА“ обавља се научноистраживачка делатност у циљу остваривања научних сазнања, унапређивања образовне делатности, усавршавања наставног и научног подмлатка, увођења студената у образовни и научноистраживачки рад те стварања повољних услова за научноистраживачки рад и развој Факултета. Научноистраживачки рад на Факултету одвија се кроз основна, примењена и развојна истраживања, везана и примењива на област очувања и заштите животне средине. Будућа, као и досадашња истраживања се врше доминантно у пољу природно-математичких наука, а због мултидисциплинарности предмета научноистраживачког рада и у пољу друштвених наука, а делимично и у пољу техничко-технолошких наука. Све у складу са обимом акредитације образовног, научноистраживачког рада и докторских студија. Факултет остварује научна истраживања у складу са одговарајућим програмима развоја и са потребама наставе, кроз ангажовање наставника и сарадника Факултета, студената пре свега докторских и мастер студија, као и укључивањем истраживача из других институција (факултета, института, државне управе, привреде, невладиног сектора итд). Наставници, сарадници и други истраживачки кадрови Факултета научноистраживачки рад остварују, појединачним као и тимским ангажовањем, учествовањем у научноистраживачком раду у оквиру и изван Факултета, уз обавештавање наставнонаучног већа Факултета.

Реализација научноистраживачких програма врши се у координацији и сарадњи са домаћим и међународним институцијама, као и на нивоу међуфакултетске и међууниверзитетске сарадње. Такође програмом се предвиђа и сарадња са одговарајућим субјектима јавног и привредног сектора у напред наведеним областима. Оквир за научно-истраживачки рад у наредном периоду дефинисан је у наставку изложеним темама, као и постојећим пројектима у којима тренутно учествују наставници и сарадници Факултета, као и дугорочно планираним националним и међународним пројектима.

За остваривање програма научних истраживања Факултет користи средства из буџета Републике Србије, из различитих фондова Европске уније и других међународних донатора, на основу уговора са партиципантима и кроз непосредну сарадњу са јединицама локалне самоуправе, јавним и комуналним предузећима, установама и другим организацијама.

У циљу обезбеђивања услова за коришћење најсавременије мерне и истраживачке опреме и метода, као и коришћења библиографских материјала и информационог сервиса, научно-истраживачки центар Факултета за примењену екологију има потписане уговоре о сарадњи са: ИМС-ом (Институт за материјале Србије), Институтом за шумарство из Београда, Институтом за ветеринарство Србије из Београда, А. Д. За хемију, биотехнологију и консалтинг „МОЛ“ из Београда,

Научно-стручним удружењем „Милутин Миланковић“, Истраживачком станицом Петница, Градским заводом за јавно здравље, Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, Словачким универзитетом за агрокултуру у Нитри, Филозофским факултетом Универзитета у Марибору, као и бројним другим установама из јавног и привредног сектора.

Научноистраживачка делатност Факултета у претходном периоду

Претходни период био је изузетно тежак и турбулентан и на рад Факултета је негативно утицало више фактора. Пандемија корона вируса утицала је на смањење пословних и пројектних активности готово свих институција, предузећа и других организација у целом свету, па тако и на Факултет. Промена власничке структуре праћена истовременим бројним персоналним променама међу наставницима и сарадницима Факултета додатно су отежале већ сложену финансијску ситуацију, организацију рада Факултета, а утицали су и на обим научноистраживачких активности.

На крају 2019. године окончан је пројекат Екоремедијација деградираних простора продукцијом агроенергетских усева (ТР 31078) чији је институционални носилац био Факултет, а који је финансиран од стране тадашњег Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, као и остали пројекти финансирани из истог извора из истог пројектног циклуса у којима су учествовали наставници и сарадници Факултета (Табеле 1 и 2).

Факултет као партнерска институција у конзорцијуму учествује у реализацији пројекта Евалуација микропластике у земљиштима Србије - EMIPLAST SoS (7742318) чије је финансирање одобрио Фонд за науку РС у оквиру програма ИДЕЈЕ, а чија реализација је у току.

Наставници и сарадници Факултета су у протеклом периоду учествовали у реализацији више међународних пројеката (Табела 3).

Табела 1. Истраживачки национални пројекти у којима је институционални носилац Факултет за примењену екологију Футура

Назив пројекта	Период	Руководилац	Број учесника
Израда Регионалног Плана Управљања отпадом за градове Ужице и Чачак, и општине Ивањица, Пожега, Бајина Башта, Лучани, Арилје, Чајетина, и Косјерић са стратешком проценом утицаја на животну средину	11.01. – 11.04.2024	Др Сунчица Вјештица, ванредни професор, Факултет за примењену екологију Футура	Проф др Сунчица Вјештица Горан Кнежевић, асистент Проф. др Владица Ристић Проф. др Светозар Крстић Проф. др Мирјана Бартула
Мogućност развоја руралног туризма на подручју Сремског округа (600-00-0087/2/2022/-02)	03.06.2022-02.06.2023.	Др Мирјана Бартула, ванредни професор, Факултет за примењену екологију Футура	1. Доц. др Нада Косановић 2. Проф. др Мирјана Бартула 3. Доц. др Ивана Шеклер 4. Доц. др Layth Nessef 5. Доц. др Марина Вукин 6. МСц. Бојан Грбовић
Стратешка процена утицаја	08.02.2021.-	Др Мирјана Бартула, ванредни	1. Проф. др Мирјана Бартула

Стратегије утицаја климатских промена на интеракцију екосистемских услуга у коришћењу и управљању шумским ресурсима Београда (57/9 - 21)	14.02.2022.	професор, Факултет за примењену екологију Футура	2. Проф. др Борис Вакањац 3. Проф. др Светозар Крстић 4. Проф. др Радомир Мандић 5. Доц. др Слободан Стефановић
Израда стратешког документа Плана и програма управљања природним ресурсима и добрима града Краљева (167/15-19)	15.04.2019.- 15.10.2019.	Др Мирјана Бартула, ванредни професор, Факултет за примењену екологију Футура	1.Проф. др Мирјана Бартула 3.Доц.. др Душан Мијовић 4. Доц.. др Радомир Мандић 5. Проф.. др Јордан Алексић
Екоремедијација и валоризација девастираних акватичних екосистема на подручју града Кикинде _ЕРМ план (V-404-4/2019-56)	12.09.2019.- 10.12.2019.	Др Сунчица Вјештица, ванредни професор, Факултет за примењену екологију Футура	1. Проф. др Владица Ристић 2. Проф. др Сунчица Вјештица 3. Проф. др Мирјана Бартула 4. Доц. др Ивана Шеклер 5. Доц. др Слободан Стефановић 6. МСц Невена Милошевић
Екоремедијација деградираних простора продукцијом агроенергетских усева (ТР 31078)	01.01.2011.- 31.12.2019.	Др Гордана Дражић, редовни професор, Факултет за примењену екологију Футура, Универзитет Сингидунум	1. Проф. др Гордана Дражић 2. Проф. др Јелена Миловановић 3. Доц. др Ивана Шеклер 4. Доц. др Слободан Стефановић 5. МСц Невена Милошевић

Табела 2. Учешће наставника и сарадника Факултета за примењену екологију Футура у националним пројектима у којима су институционални носиоци друге НИО

Назив пројекта	Период	Руководилац	Број учесника
Евалуација микропластике у земљиштима Србије - EMIPLAST SoS (7742318) Фонд за науку РС, Програм ИДЕЈЕ	04.01.2022.- 04.01.2025.	Др Слободан Крњајић, виши научни сарадник, Институт за мултидисциплинарна истраживања	1. Доц. др Слободан Стефановић 2. МСц Горан Кнежевић
Историја српске филозофије (ОН 179064)	01.01.2011.- 31.12.2019.	Др Ирина Деретић, Филозофски факултет Универзитета у Београду	1. Доц. др Александар Гордић
Европске интеграције и друштвено-економске промене привреде Србије на путу ка ЕУ (ОИ 47009)	01.01.2011.- 31.12.2019.	Др Божо Драшковић, редовни професор, Факултет за примењену екологију Футура (од 2019. год.) Носилац Институт економских наука Београд	1. Проф. др Божо Драшковић
Унапређење и развој хигијенских и технолошких поступака у производњи намирница животињског порекла у циљу добијања квалитетних и безбедних производа конкурентних на светском тржишту (ТР 46009)	01.01.2011.- 31.12.2019.	Др Лазар Турубатовић, Институт за хигијену и технологију меса	1. Проф. др Витомир Ћупић
Развој технологије производње црвеног вина и дијететских производа из вина богатих биолошки активним полифенолима са	01.01.2011.- 31.12.2019.	Проф. др Љиљана Букарица, Институт за фармакологију и клиничку фармакологију, Медицински факултет Београд	1. Проф. др Витомир Ћупић

кардиопротективним дејствима (TP 32020)			
---	--	--	--

Табела 3. Учешће наставника и сарадника Факултета за примењену екологију Футура у међународним пројектима

Назив пројекта	Период	Руководилац	Број учесника
High LEVEL and market-responent Competences for a Blue and Digitalized "Smart and skilled South Adriatic", INTERREG IPA South Adriatic 2021-27 (SA-0200142)	1.07.2023 – 31.10.2027.	Др Мирјана Бартула, ванредни професор Носилац: Институт за биологију мора, Котор, Црна Гора	1. Проф. др Мирјана Бартула
Circular Inovation and the Reseliant City Labs in the Adrion Region (No. 959) INTERREG ADRION	2020.-2023.	Др Сунчица Вјештица, ванредни професор, руководиоца испред ФПЕ Футура Носилац: Municipality of Forli, Italy	1. Проф. др Мирјана Бартула 2. Проф. др Сунчица Вјештица 3. Проф. др Божо Драшковић 4. Проф. др Владица Ристић 5. Проф. др Светлана Живковић Радета 6. Доц. др Ивана Шеклер
Restoration of Wetlands in Middle Danube – Wetland Restore, 2019HR-RS288, Interreg Croatia – Serbia CBC Program INTERREG IPA CBC Programme Croatia - Serbia	Јун 2019 – Дец. 2021	Др Мирјана Бартула, ванредни професор Носилац: Покрет горана Сремске Митровице	1. Проф. др Мирјана Бартула
Preserving Sava River Basin Habitats through Transnational Management of Invasive Alien Species - SavaTIES", DTP2-096-2.3, Interreg Danube Transnational Programme	Јун 2018.- Јун 2021.	Др Мирјана Бартула, ванредни професор Носилац: Euronature, Немачка	1. Проф. др Мирјана Бартула
View of the Danube wildlife – New ecotourism and wildlife watching / photography tours - Wild Danube Tour, 2019HR-RS324, INTERREG IPA CBC Programme Croatia - Serbia	Јун 2019 – Дец. 2021	Др Мирјана Бартула, ванредни професор Носилац: Зелени Осијек	1. Проф. др Мирјана Бартула
GRACE - GRowing Advanced industrial Crops on marginal lands for biorEfineries" (GRANT Agreeemft N: 715011) H2020	2017.-2022.	Др Сунчица Вјештица, ванредни професор, руководиоца испред ФПЕ Футура Носилац: ВБИ ЈУ	1. Проф. др Сунчица Вјештица 2. Доц. др Небојша Кнежевић
"Intensificacion of the recovery of waste delivered to the Srem-Mačva landfill", Slovak Aid Program Contract No. SAMRS I2019/PPP/I/16/	2019.-2021.	Др Сунчица Вјештица, ванредни професор, руководиоца испред ФПЕ Футура Носилац: Davoil s.r.o. Slovačka	1. Проф. др Сунчица Вјештица
VMG - Preparation and upload of data on true truffles (Tuber spp.) from Spain, Italy and Balkan Peninsula - CA18237 - European	01.08.2023.- 30.09.2023.	Dr David Russell, Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung Senckenberg Museum of Natural History Görlitz, Germany	1. Доц. др Слободан Стефановић

Soil-Biology Data Warehouse for Soil Protection – EUdaphobase (E-COST-GRANT-CA18237-3f0a6f9f)			
---	--	--	--

Факултет је у прошлости традиционално сваке године организовао више научних конференција о темама које су у средишту научноистраживачког рада. Као резултат учешћа на скуповима објављени су радови у престижним домаћим и међународним часописима, монографијама националног и међународног значаја, зборници резимеа, као и зборници радова у пуном обиму. Последња научна национална конференција са међународним учешћем под називом "Екоремедијација – иновације, економски аспекти и имплементација у пракси" је организована 2019. године. Пандемија корона вируса, као и други проблеми са којима се Факултет суочавао у протеклом периоду су прекинули традицију организовања научних скупова. Ова традиција ће бити настављена већ у октобру 2024. године, када ће Факултет као суорганизатор у сарадњи са Институтом за примену нуклеарне енергије организовати међународну научну конференцију под називом Environmental Protection and Sustainable Development, а која је подржана од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије.

Планови за даљи развој научноистраживачке делатности

Научноистраживачки рад на Факултету за примењену екологију «ФУТУРА» Универзитета Метрополитан одвијаће се према систематизованим пројектним задацима различитог трајања, са циљем обезбеђивања научне основе и валидације примењених истраживања усмерених на комплексне проблеме из следећих области:

- 1. Еколошка истраживања везана за спречавање загађења животне средине;**
- 2. Израда планова екоремедијације, развој и заштита зона посебних природних одлика;**
- 3. Отклањање последица деградације животне средине изазване природним и антропогеним утицајима;**
- 4. Развој система менаџмента отпада;**
- 5. Обновљиви извори енергије и енергетска ефикасност;**
- 6. Истраживања у области руралног развоја и стања животне средине у руралним пределима;**
- 7. Биорационално коришћење биолошких и других природних ресурса;**
- 8. Економија ресурса и циркуларна економија;**
- 9. Развој и примена софтверских алата за израду еколошких модела у области климатских промена, очувања биодиверзитета, одрживог управљања водним ресурсима и одрживог газдовања шумским екосистемима**

Детаљнији преглед тематике из напред наведених области обухватаће следећа подручја:

1. Еколошка истраживања везана за спречавање загађења животне средине

- Карактеризација загађујућих супстанци у урбаној и руралној атмосфери, хидросфери и литосфери;
- Утврђивање хемијског и гранулометријског састава суспендованих честица, гасова смога и других антропогених производа у урбаној атмосфери;
- Проучавање и развој метода биорационалне заштите биља и детекције мутагенетских промена код хумане популације изазваних хемијским супстанцама;
- Утицај метеоролошких параметара и климатских услова на концентрацију и дисперзију загађујућих супстанци;
- Утврђивање стања деградираних терена: теренским радом и лабораторијским испитивањем;
- Еколошки мониторинг стања ваздуха, вода и земљишта.

2. Израда планова екоремедијације, развој и заштита зона посебних природних одлика

- Припремање и израда докумената за примену екоремедијације;
- Утврђивање геолошких и педолошких карактеристика те каснији мониторинг терена планираних за органску пољопривреду и сточарство;
- Заснивање плантажа енергетских биљака, уз испитивање њихових ремедијационих капацитета и истраживање могућности производње садног материјала агроенергетских усева;
- Активно учествовање у процесу узгајања биљног и животињског света неопходног за процес екоремедијације;
- Оцена досадашњих и стицање нових знања о безбедном развоју и примени генетички модификованог дрвећа (ГМТ);
- Обука и сарадња са локалним становништвом;
- Обука и развој општинских туристичких организација у циљу представљања одрживих развојних технологија заштите животне средине и ремедијације.

3. Отклањање последица деградације животне средине изазване природним и антропогеним утицајима

- Принципи и методологија отклањања хемијске контаминираности ваздуха, вода и земљишта;
- Принципи и методологија отклањања биолошке контаминираности ваздуха, вода и земљишта;
- Отклањање последица поплава, суша, пожара, клизишта, града и других непогода и природних катастрофа.

4. Развој система менаџмента отпада

- Утврђивање географских и геолошки погодних места за одлагање опасног отпада;
- Управљање хемијским отпадом и развијање метода за његову неутрализацију и одлагање;
- Припрема и израда елабората за третман отпадних вода;
- Образовање на пољу неопходности рециклаже отпада.

5. Обновљиви извори енергије и енергетска ефикасност

- Истраживање технолошких аспеката обновљивих извора енергије и могућности њиховог одрживог коришћења;
- Анализа могућности уштеде енергије и повећања енергетске ефикасности различитих грејних и расхладних процеса и уређаја;
- Истраживање услова и могућности коришћења горива ниске топлотне моћи и отпадних материја, за добијање енергије у одговарајућим процесима сагоревања;
- Проучавање могућности енергетски ефикасног и одрживог коришћења система топлотних пумпи у зградарству и индустрији;
- Истраживање могућности снижавања емисије загађујућих материја из енергетских и индустријских постројења применом мера минимизације и отклањања/пречишћавања већ насталог загађења.

6. Истраживања у области руралног развоја и стања животне средине у руралним пределима

- Допринос развоју агроеколошких политика, програма и мера подршке одрживом руралном развоју;
- Очување и одрживо управљање пољопривредним подручјима високе природне вредности (ХНВФ);
- Очување и одрживо управљање агро- и шумским диверзитетом и агро- и шумским генетским ресурсима;
- Развој руралног, еколошког, агро- и алтернативног туризма у Србији уопште, а посебно у заштићеним подручјима;
- Мултифункционална пољопривреда у функцији одрживог руралног развоја;
- Развој и ширење органске и других видова еколошки погодне производње;
- Развој и примена добрих пољопривредних пракси;
- Подршка успостављању Локалних акционих група (ЛАГ-ова) на подручју Србије;
- Унапређење капацитета заинтересованих страна за израду пројектних предлога и бизнис-планова.

7. Биорационално коришћење биолошких и других природних ресурса

- Допринос очувању затечених природних (геолошких, биолошких, микроклиматских, хидролошких и других) ресурса;

- Предлагање мера за смањивање ексергетске потрошње необновљивих ресурса;
- Утврђивање еколошких и телеономских законитости у заштићеним природним подручјима;
- Проучавање усклађености домаћег законодавства у области заштите природних ресурса с прописима ЕУ;
- Развијање еколошких модела и инструмената за рационално управљање природним ресурсима.

8. Економија ресурса и циркуларна економија

- Процена и методологија процене вредности природних ресурса;
- Процена и методологија процене економских користи и еколошке штете;
- Еколошко-економски инструменти у заштити животне средине;
- Процена и методологија процене вредности заштићених природних добара.
- Економско-еколошки аспекти вредности необновљивих природних ресурса;

9. Развој и примена софтверских алата за израду еколошких модела у области климатских промена, очувања биодиверзитета, одрживог управљања водним ресурсима и одрживог газдовања шумским екосистемима

- Изградња капацитета у области еколошког моделовања,
- Допринос усклађивању националне легислативе са ЕУ захтевима у погледу примене еколошког моделовања,
- Примена моделовања у ублажавању последица климатских промена,
- Примена моделовања у очувању биодиверзитета и складиштењу угљеника,
- Примена моделовања у заштити вода и водних ресурса,
- Успостављање институционалних партнерстава у области развоја и примене еколошког моделовања и климатологије

Пројектне активности

Активности на реализацији текућих националних и међународних пројеката биће настављене и реализоване према прихваћеној динамици. Истраживачи ће пратити међународне конкурсе и пријављивати нове пројекте из горе наведених области. Наставници и сарадници Факултета наставиће рад на текућим пројектима, а конкурисаће за нове пројекте који се финансирају од стране:

- Фонда за науку,
- појединачних министарстава Владе Републике Србије,
- јединица локалне самоуправе,
- комуналних и јавних предузећа и установа.

Научноистраживачки рад ће се обављати и кроз међународну сарадњу из регионалних и међународних фондова. Истраживачки рад се односи на истраживања из одрживости и заштите животне средине у областима: основних, фундаменталних и примењених истраживања, конкретних пројеката технолошког развоја, економије екологије, циркуларне економије интегралних и интердисциплинарних истраживања, као и иновационих пројеката.

Уобичајено је то да постоји неравномеран интезитет ангажовања наставника и сарадника у реализацији научноистраживачког рада. Факултет ће у будуће радити на томе да се подигне ниво активности једног мањег броја наставника (који до сада нису били ангажовани у довољној мери), у процес научноистраживачког рада. При томе постоји свест о ограниченим и недостајућим изворима материјалних средстава за значајнијим постизањем нивоа научноистраживачког рада уопште на факултетима, па и на Факултету за примењену екологију „Футура“.

Укључивање студената у научноистраживачке пројекте

У наредном периоду ће се радити на интензивирању учешћа студената докторских академских студија у реализацији научноистраживачких пројеката, а у циљу подизања нивоа квалитета израде докторских дисертација. План је да се најмање 10% студената основних, 50% студената мастер и 70% студената докторских академских студија укључи у реализацију научноистраживачких, примењених и развојних пројеката Факултета. Студенти докторских студија се подстичу да при вршењу самосталног истраживачког рада и писања семинарских радова, истовремено објављују резултате истраживања у стручним публикацијама, што доприноси унапређивању њиховог научног и стручног искуства, као и повезивању науке и наставних активности. У оквирима програма развоја научноистраживачког рада посебна пажња ће се посветити укључивању студената основних и мастер студија у почетне токове истраживачког рада. Подстицаће се студенти мастер академских студија да у току студирања, а пре одбране завршног мастер рада, укључе у израду и излагање најмање једног индивидуалног или групног рада на националном или међународном скупу и објаве га у зборнику радова који има рецензију.

Организација научних скупова

У вези са будућим научноистраживачким радом, планирано је активно учешће професора, асистената и сарадника на научним и стручним скуповима, као и презентовање и објављивање научноистраживачких радова и саопштења на међународним и домаћим научним и стручним конференцијама из области научног истраживања којима се факултет бави. Факултет ће током наредних година организовати најмање годишње по једну научну конференцију међународног карактера, пре свега о актуелним проблемима заштите био- и геодиверзитета, климатским променама, екоремедијацији, одрживом развоју, очувању и вредностима природних ресурса, узроцима, последицама и начину отклањања загађивања вода, земље и ваздуха на нивоу појединачних локалитета као и на простору целе Србије. Факултет ће као суорганизатор са другим научноистраживачким организација из земље и региона учествовати годишње на најмање једној научној конференцији. Издавачка делатност ће пратити саопштења изложена на скуповима.

Издавачка делатност

Наставници и сарадници Факултета редовно објављују резултате својих истраживања према плановима пројеката у које су укључени у виду чланака у домаћим и међународним научним часописима, као и у виду саопштења на домаћим и међународним научним скуповима. У наредном периоду ће се предузети мере на подстицању и охрабривању већег броја асистента и сарадника у настави, као и професора, на интензивирању публикавања резултата истраживања. Наставници и сарадници Факултета за публикавање припремају уџбенике, практикуме, збирке задатака, чиме се обезбеђује праћење савремених токова науке и унапређење наставних активности, а тиме испуњавају и предуслов за изборе у виша академска звања. Факултет ће и у наредном периоду наставити са објављивањем монографија, студија које ће бити резултат пројеката, зборника радова са научних скупова које ће организовати, као и других релевантних публикација. Факултет ће радити на унапређењу библиотечног фонда набавком релевантне савремене литературе.

Трансфер знања и промоција научноистраживачких резултата

Факултет за примењену екологију Футура се осим фундаменталним, бави и развојним и примењеним истраживањима која се реализују у оквиру многобројних пројеката сарадње са привредом и локалном самоуправом. Факултет ће и у наредном периоду наставити интензивну сарадњу са привредним субјектима преко реализације апликативних пројеката чиме ће се обезбедити трансфер знања из науке на привреду и дати допринос развоју савременог одрживог друштва.

Факултет ће и у наредном периоду активно радити на повећању видљивости научних резултата и промоцији научноистраживачких активности. Упознавање шире јавности са научноистраживачким резултатима, као и промоција Факултета као научноистраживачке институције у претходном периоду је реализована путем учешћа наставника и сарадника у различитим медијима, учешћем Факултета на различитим сајмовима, као и путем сајта Факултета који је у фази реконструкције и иновирања. Са овим видовима промоције ће се наставити и у будућем периоду. Упознавање стручне јавности са научним резултатима ће бити повећано публикавањем већег броја резултата у часописима са open access режимом и кроз наступе наставника и сарадника Факултета на научним конференцијама, симпозијумима, форумима и другим стручним скуповима.

Евалуација научноистраживачких резултата

Наставници и сарадници Факултета су у обавези да редовно извештавају Управу Факултета о својим научноистраживачким активностима и резултатима. На Факултету се врши сумирање научних резултата једном годишње и сумарни приказ научноистраживачких резултата обавезни је део годишњег извештаја о раду Факултета.

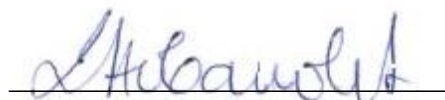
Финансијска средства за реализацију научноистраживачког рада

За реализацију научноистраживачких активности Факултет ће обезбедити финансијска средства преко:

- пројеката Фонда за науку РС;
- пројеката Фонда за иновациону делатност;
- пројеката по позивима различитих министарстава Владе РС;
- међународних пројеката (програми Еразмус +, Хоризонт Европа, ИНТЕРРЕГ ИПА)
- пројеката сарадње са привредом и локалном самоуправом;
- сопствених средстава Факултета.

Финансијска средства обезбеђена из горе наведених извора ће бити коришћена за набавку нове и одржавање постојеће лабораторијске опреме чиме ће се унапређивати услови за обављање научноистраживачког рада. Средства ће се користити за финансирање учешћа истраживача на међународним научним скуповима, њихово стручно усавршавање у иностранству, као и за публикавање научних радова у open access часописима, чиме ће се обезбедити унапређење квалификованости и изврности наставника и сарадника Факултета, већа видљивост научних резултата и подизање угледа Факултета за примењену екологију Футура.

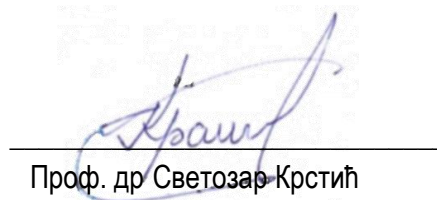
ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ФАКУЛТЕТА

Драган Новаковић

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Светозар Крстић